

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **J. M., nar. X**
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov
Mírov 27

proti

žalované: **Vězeňská služba, Vazební věznice Praha Ruzyně**
se sídlem Staré náměstí 3
Praha 6 – Ruzyně

v řízení o žalobě ze dne 15.12.2022 proti nezákonným zásahům žalované

takto:

- I. Zásah spočívající v tom, že žalovaná neumožnila žalobci v období od 3. 11. 2022 do 15. 11. 2022 používat jeho vlastní přenosný radiopřijímač, byl nezákonný.
- II. Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 15.12.2022 podanou u Městského soudu v Praze proti žalované České republice – Vězeňské službě České republiky se žalobce domáhal určení nezákonnosti zásahů spočívajících jednak v tom, že proti němu bylo v jednotlivých, v žalobě označených dnech v období od 3.11.2022 do 15.11.2022, kdy byl umístěn na cele č. 512 ve Vazební věznici Praha Ruzyně, opakovaně užito donucovacích prostředků (pouta, pouta s poutacím opaskem,

služební pes), v čemž žalobce spatřuje nelidské a ponižující zacházení. Dále žalobce u sebe v uvedeném termínu nesměl mít rádio, a konečně v témže termínu mu nebylo umožněno zaslat úřední korespondenci zdarma, ačkoliv je nemajetný.

2. Žalobce konstatoval, že v rámci výkonu trestu odnětí svobody je pravidelně eskortován k soudním jednáním u soudů na území hl. m. Prahy. Přitom jsou vůči němu prováděna značná bezpečnostní opatření, která již nejsou aktuální a důvodná a popírají předchozí rozhodnutí soudu vydané v žalobcově věci. Žalobce realizaci těchto opatření považuje za trvající zásah ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Konkrétně pak uvedl, že

- dne 3. 11. 2022 byl převezen z Věznice Mírov do Vazební věznice Praha Ruzyně. Po osobní prohlídce byl samostatně v doprovodu dvou příslušníků odveden na celu č. 512, kde pobýval.

- Dne 4. 11. 2022 šel žalobce cca v 8:00 hod. na vycházku. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně (bez ostatních vězňů) předveden na vycházku o 5 pater dolů, kde mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.

- Dne 4. 11. 2022 šel žalobce cca v 10:00 hod. k telefonu. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem, který jej předvedl k telefonu vzdálenému přibližně 30 m. Telefonovat musel žalobce v poutech; pouta mu byla sejmuta až při vstupu do cely.

- Ve dnech 5. 11. 2022 a 6. 11. 2022 šel žalobce cca v 8:00 hod. na vycházku. Po otevření cely byl spoután pouty s poutacím opaskem, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně (bez ostatních vězňů) předveden na vycházku o 5 pater dolů, kde mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.

- Dne 7. 11. 2022 byl žalobce cca v 6:00 hod. předveden k jednání u Krajského soudu v Praze. Po otevření cely byl spoután pouty s poutacím opaskem, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně (bez ostatních vězňů) předveden o 6 pater dolů, kde byl prohlédán. Spoutaný pouty s poutacím opaskem a pouty na nohou odjel na soud. Tento postup se opakoval i při návratu; pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.

- Dne 7. 11. 2022 šel žalobce cca ve 14:00 hod. do sprchy. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a s ním byl žalobce předveden do sprchy vzdálené cca 50 m. Při sprchování mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu; pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.

- Dne 8. 11. 2022 šel žalobce cca v 8:00 hod. na vycházku. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně (bez ostatních vězňů) předveden na vycházku o 5 pater dolů, kde mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.

- Dne 8. 11. 2022 šel žalobce cca v 10:00 hod. k telefonu. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem, který jej předvedl k telefonu vzdálenému přibližně 30 m. Telefonovat musel žalobce v poutech; pouta mu byla sejmuta až při vstupu do cely.

- Dne 9. 11. 2022 šel žalobce cca v 8:00 hod. na vycházku. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně (bez ostatních vězňů) předveden na vycházku o 5 pater dolů, kde mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.
- Dne 9. 11. 2022 šel žalobce cca v 10:00 hod. k telefonu. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem, který jej předvedl k telefonu vzdálenému přibližně 30 m. Telefonovat musel žalobce v poutech; pouta mu byla sejmuta až při vstupu do cely.
- Dne 9. 11. 2022 šel žalobce cca ve 14:00 hod. k advokátovi. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce předveden o 5 pater dolů k advokátovi. U pohovoru s advokátem nebyla žalobci pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu, kdy pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.
- Dne 10. 11. 2022 byl žalobce cca v 6:00 hod. předveden k jednání u Obvodního soudu pro Prahu 1. Po otevření cely byl spoután pouty s poutacím opaskem, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně předveden o 6 pater dolů, kde byl prohledán. Spoutaný pouty s poutacím opaskem a pouty na nohou odjel na soud. Tento postup se opakoval i při návratu; pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.
- Dne 11. 11. 2022 šel žalobce cca v 8:00 hod. na vycházku. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně (bez ostatních vězňů) předveden na vycházku o 5 pater dolů, kde mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.
- Dne 11. 11. 2022 šel žalobce cca v 10:00 hod. k telefonu. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem, který jej předvedl k telefonu vzdálenému přibližně 30 m. Telefonovat musel žalobce v poutech; pouta mu byla sejmuta až při vstupu do cely.
- Dne 11. 11. 2022 šel žalobce cca v 11:00 hod. na OPaS (oddělení prevence a stížností) k pohovoru. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně předveden o 4 patra dolů do kanceláře. Při pohovoru, který trval asi 40 minut, mu nebyla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta až při vstupu do cely.
- Dne 11. 11. 2022 šel žalobce cca ve 13:00 hod. na pohovor k řediteli. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně předveden o 1 patro nahoru. Při pohovoru, který trval asi 15 minut, mu nebyla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta až při vstupu do cely.
- Dne 11. 11. 2022 šel žalobce cca ve 15:00 hod. do sprchy. Po otevření cely byl spoután pouty, byl zavolán psovod se služebním psem a s ním byl žalobce předveden do sprchy vzdálené cca 50 m. Při sprchování mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu; pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.
- Ve dnech 12. 11. 2022 a 13. 11. 2022 šel žalobce cca v 8:00 hod. na vycházku. Po otevření cely byl spoután pouty s poutacím opaskem, byl zavolán psovod se služebním psem a spolu s ním a dalšími dvěma příslušníky byl žalobce samostatně (bez ostatních vězňů) předveden

na vycházku o 5 pater dolů, kde mu byla pouta sejmuta. Tento postup se opakoval i při návratu na celu, kdy pouta byla žalobci sejmuta při vstupu do cely.

- Dne 14. 11. 2022 šel žalobce na vycházku, k telefonu a do sprchy. Jeho předvedení proběhlo naprosto stejným způsobem jako dne 11. 11. 2022.

- Dne 15. 11. 2022 žalobce odjel zpět do kmenové věznice.

3. Žalobce dále spatřuje nezákonný zásah žalované v tom, že u sebe v období od 3.11.2022 do 15.11.2022, kdy byl umístěn na cele č. 512 ve Vazební věznici Praha Ruzyně, nesměl mít rádio, ačkoliv zákon to výslovně povoluje, a že ve stejném období mu nebylo umožněno zaslat úřední korespondenci zdarma, ačkoliv je nemajetný, nepracuje a nemá příjmy.
4. Soud při předběžném posouzení žalobních tvrzení dospěl k závěru, že žalovanou v této věci má být Vězeňská služba, Vazební věznice Praha Ruzyně, a nikoliv Česká republika či Vězeňská služba České republiky jako celek, protože zásahy, proti kterým žalobce v žalobě brojil a domáhal se určení jejich nezákonnosti, jsou přičitatelné Vazební věznici Praha – Ruzyně, kde k nim mělo ve shora vymezeném období dojít. V souladu se závěry vyjádřenými v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12.2014 č.j. Nad 224/2014 – 53 proto soud třetím výrokem usnesení ze dne 17. 2. 2023 vyrozuměl žalobce o svém odlišném právním názoru na to, koho považuje za žalovanou, a vyzval jej, aby na to ve stanovené lhůtě reagoval úpravou označení žalované. Žalobce tak učinil podáním ze dne 27. 2. 2023, v němž upravil označení žalované ve shodě s právním názorem soudu.
5. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl. Ve vyjádření k žalobě nejprve zmínila výsledek řízení o předchozích žalobách na ochranu před nezákonnými zásahy žalované, o nichž bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2020 č. j. 10 A 109/2019 – 91 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2022 č. j. 5 As 257/2020 – 93. Poté konstatovala, že žalobce při svém pobytu ve vazební věznici sepsal dne 11. 11. 2022 na OPaS stížnost, ve které si stěžuje, že po příjezdu do vazební věznice dne 3. 11. 2022 byl znovu zařazen do přehledu osob s bezpečnostními poznatky, přestože nikde ve věznicích žádné bezpečnostní poznatky nemá, pouze jsou zvýšená při eskortách. Žalobce chtěl, aby se nepoužívaly donucovací prostředky při předvádění po věznicích; k soudním jednáním mohou bezpečnostní poznatky zůstat. Dále se dotazoval na odesílání úřední korespondence nemajetným odsouzeným. Svoji stížnost doplnil podáním ze dne 18. 11. 2022, ve kterém uvedl, že bere na vědomí své porušení, taktéž možné emoce zejména u trestních soudů, které příští rok opět nastanou, a že tvrzení o jeho nevyzpytatelnosti je zřejmě namístě. Uvedl, že opatření v režimu soudu jsou akceptovatelná a eliminují jeho emoce a případné problémy, které jsou vždy reálné, a že tato opatření přijímá. Co se však týká opatření v režimu věznice, tato považuje za bezdůvodná a nepřiměřená s tím, že jej spíše iritují a jeho nevyzpytatelnost naopak roste. K odesílání úřední korespondence doplnil, že mu vychovatel sdělil, že poštu soudním institucím neodešle. Žalobce dále svoji stížnost ze dne 11. 11. 2022 doplnil o bod týkající se nemožnosti mít u sebe po dobu pobytu ve vazební věznici vlastní radiopřijímač napájený bateriemi. Předmětná stížnost žalobce je tak dle žalované obsahově shodná s podanou žalobou, neboť i v ní žalobce brojil proti používání donucovacích prostředků v prostorách vazební věznice a nemožnosti odeslat úřední korespondenci zdarma a mít u sebe vlastní radiopřijímač. Po provedeném šetření byla stížnost žalobce dne 05.01.2023 vyhodnocena jako nedůvodná. Písemnost č. j. VS-217493-18/ČJ-2022-800110-STV - Výsledek šetření byla žalobci doručena dne 10. 1. 2023.

6. K jednotlivým žalobním tvrzením pak žalovaná uvedla, že při předchozích pobytech ve vazební věznici, kam byl převážen za účelem soudních jednání v letech 2017, 2019 a 2020, byl žalobce v důsledku svého jednání vůči soudům i vazební věznici, jež je podrobně popsáno ve spise OPaS a ve výše zmíněném rozsudku NSS, opakovaně zařazován do přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky. Obecné podmínky pro použití donucovacích prostředků jsou upraveny v § 17 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vězeňské službě“). Podmínky pro použití jednotlivých druhů donucovacích prostředků ve Vězeňské službě ČR jsou uvedeny v § 11 a § 34 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 33/2019 o vězeňské a justiční strážní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NŘVV č. 33/2019“). V podmínkách žalované je daná problematika řešena v nařízení ředitele vazební věznice č. 14/2022 o vedení přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky a stanovení preventivních opatření ve Vazební věznici Praha Ruzyně (dále jen „NŘVV č. 14/2022“). Podle čl. 5 odst. 1 tohoto nařízení k zajištění bezpečnosti při eskortě, předvádění ve vazební věznici a dalších činnostech, lze u vězněné osoby, která je zařazena do přehledu, uplatnit následující preventivní opatření:
- a) o každém otevření cely, ve které je osoba umístěna, informovat inspektora strážní služby - operátora,
 - b) osobu předvádět samostatně,
 - c) předvádění osoby realizovat se zajištěním minimálně 2 příslušníky,
 - d) při předvádění ve vazební věznici použít pouta s poutacím opaskem,
 - e) při předvádění ve vazební věznici použít pouta,
 - f) předvádění ve vazební věznici realizovat za účasti strážného - psovoda se služebním psem,
 - g) denně provádět technickou prohlídku cely, ve které je osoba umístěna,
 - h) před realizací mimořádné eskorty informovat ŘVV, v jeho nepřítomnosti 1. ZŘVV,
 - i) při eskortě použít pouta s poutacím opaskem,
 - j) při eskortě osobu poutat i na nohou,
 - k) eskorty provádět příslušníky Operativně eskortní skupiny – eskort nebezpečných osob, v případě nebezpečí z prodlení ve spolupráci s Policií České republiky,
 - l) zamezit kontaktu s jinými vězněnými osobami,
 - m) předvedení k OČTŘ a advokátům realizovat pouze v bezpečnostní místnosti.
7. S ohledem na jeho předchozí jednání a chování byl žalobce i tentokrát dne 4. 11. 2022 na návrh bezpečnostní komise vazební věznice zařazen do přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky, a to s opatřeními dle čl. 5 odst. 1 písm. a), b), c), d), e), f), i), j) NŘVV č. 14/2022. Při rozhodování o jeho zařazení do tohoto přehledu bylo třeba přihlížet nejen k povaze trestného činu, pro který byl odsouzen a k jeho předchozímu jednání, ale rovněž ke skutečnosti, že žalobce je k výkonu trestu zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou s odpovídajícím technickým zabezpečením, zatímco vazební věznice, která není tímto typem věznice, má odlišné technické zabezpečení na nižším stupni a jiné organizační, technické a stavebně technické uspořádání i vybavení. Rovněž bylo nutno přihlídnout k tomu, že předvádění žalobce ve vazební věznici bylo prováděno v prostorách, kde se v rámci své pracovní činnosti běžně pohybují zaměstnanci vězeňské služby. V důsledku rozličnosti uspořádání jednotlivých věznic tak může nastat situace, že pokud by byl žalobce převezen do jiné věznice, byla by v této věznici přijata odlišná bezpečnostní opatření, než jaká byla přijata ve vazební věznici (Praha Ruzyně), nebo jaká jsou přijata v kmenové věznici žalobce, tedy ve Věznici Mírov. Přihlédnuto bylo rovněž k možným negativním reakcím žalobce na změnu prostředí i na výsledek nadcházejícího soudního řízení. Žalovaná

poznamenala, že o správnosti jejího postupu svědčí i samotné vyjádření žalobce obsažené v doplnění stížnosti ze dne 18. 11. 2022, ve kterém potvrzuje nevyzpytatelnost a možnou emočnost svého jednání.

8. K části žaloby týkající se toho, že žalobce u sebe nemohl mít po dobu pobytu v žalované vazební věznici svůj radiopřijímač napájený z vlastního zdroje, žalovaná uvedla, že podle § 45 NGR č. 33/2019 se vězněná osoba, která je přemísťována do jiné věznice nebo vězeňského zdravotnického zařízení na přechodnou dobu eskortou k umístění a přemístění, vybavuje pouze věcmi osobní potřeby, mezi něž radiopřijímač nepatří. Odkázala rovněž na § 4 odst. 3 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 345/1999 Sb.“), podle kterého se vlastní přenosný radiopřijímač napájený z vlastního zdroje, pro který je v přijímači prostor a je jeho součástí, odsouzenému umožní používat po provedení kontroly technických parametrů ke zjištění, zda nebylo instalováno nežádoucí zařízení. Provedení kontroly zajistí na náklady odsouzeného správa věznice. Povinnost kontroly technických parametrů radiopřijímače platí i tehdy, pokud uvedená kontrola byla již provedena v jiné věznici. V žalované vazební věznici uvedené kontroly probíhají ve 14denních cyklech, a to na základě žádosti odsouzených a na jejich náklady. Žalobce však o provedení takové kontroly nepožádal.
9. Co se týče namítaného neodeslání úřední korespondence na náklady věznice, žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce při předávání pošty k odeslání nesdělil, že žádá o odeslání korespondence na náklady vazební věznice, pouze odevzdal obálku bez známky. Až při kontrole odesílané korespondence zaměstnanec Vězeňské služby zjistil, že obálka není opatřena známkou, a tak odesílanou korespondenci vrátil žalobci, který mu až následně sdělil, že žádá o odeslání pošty na náklady vazební věznice. Vzhledem k tomu, že se jednalo o odeslání pošty z důvodu nemajetnosti žalobce, musel si zaměstnanec Vězeňské služby nemajetnost žalobce ověřit na ekonomickém oddělení vazební věznice a následně byla žalobcova korespondence odeslána na náklady vazební věznice. K jejímu odeslání tak došlo s určitou časovou prodlevou.
10. Žalovaná uzavřela, že je přesvědčena, že vůči žalobci postupovala zcela v souladu s platnými obecně závaznými právními předpisy i předpisy vnitřními.
11. V replce ze dne 2. 5. 2023 žalobce setrval na oprávněnosti žalobních tvrzení a vyjádření žalované označil za tendenční. Konstatoval, že nepopírá rozhodnutí soudu o jeho předchozích žalobách, nicméně dle rozsudku NSS je nutné opatření vůči žalobci pravidelně zkoumat. V přístupu žalované k žalobci se však nic nezměnilo; žalovaná neustále žalobci připomíná jeho jednání, od kterého uplynuly více než čtyři roky. Dle názoru žalobce překračují realizovaná opatření nutnou mez a nejsou nezbytně nutná. Argument žalované o opatřeních v jiné věznici a o pohybu zaměstnanců považuje žalobce za lichý, protože ve Věznici Mírov se též pohybují zaměstnanci, se žalobcem se běžně stýkají, a i přes známost věznice o problému není zavedeno žádné opatření. Žalobce dále poukázal na to, že postup (žalované) věznice není upraven v zákoně o výkonu trestu odnětí svobody, ale pouze v zákoně o vězeňské službě. Ten ale nezmiňuje koupání a telefonování v poutech. Vnitřní opatření věznice není dle žalobce zákonné.
12. Pokud jde o nemožnost zaslání korespondence, žalobce poukázal na znění zákona (bez jakékoliv bližší specifikace). Skutkový děj uváděný žalovanou není podle něj reálný, protože pošta není vybrána vychovatelem a není to komu sdělit. Žalovaná v neposlední řadě své pochybení uznala. Co se týče nemožnosti mít vlastní radiopřijímač, žalobce opět poukázal

na znění zákona (bez jakékoliv bližší specifikace) a dále na rozdílný přístup věznic a stejné kontroly.

13. Při ústním jednání před soudem konaném dne 20. 6. 2023 žalobce odkázal na žalobu a dále uvedl, že podle předchozího rozsudku Městského soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu byla sice opatření ze strany Vězeňské služby v té době opodstatněná, nicméně se žalobcem bylo zacházeno naprosto stejně i v listopadu 2022, aniž by byl ze strany žalované věznice proveden jakýkoliv přezkum a získány nové poznatky o případném závadném chování žalobce. Žalobce přitom má ve Věznici Mírov pozitivní hodnocení a nikdy žádného zaměstnance vězeňské služby nenapadl. Ze strany žalované jsou mu tak stále vyčítána jen jeho předchozí jednání. Co se týče nemožnosti používat rádio, žalobce zdůraznil, že rádio má po celou dobu, co je ve výkonu trestu. V roce 2015 byla provedena jeho kontrola ze strany vězeňské služby a rádio je od té doby opatřeno neporušenou pečeti. Pouze žalovaná věznice vyžaduje na odsouzených, aby při příjezdu do věznice ukázali všechny přístroje, ostatní jen zkontrolují pečeť. Dle mínění žalobce je absurdní vyžadovat provedení opakované kontroly, která je navíc placená. Nutnost provedení nové kontroly z ničeho nevyplývá. Žalobce nechápe, proč nemůže mít rádio jen v žalované věznici a jinde ano. Rádio považuje za věc osobní potřeby, kterou je podle zákona ve výkonu trestu oprávněn používat a jeho prostřednictvím si opatrovat informace. Pokud NGR č. 33/2019 říká něco jiného, pak je v rozporu se zákonem. K dotazu soudu žalobce doplnil, že rádio si při přemístění do jiné věznice bere vždy s sebou; je zapsáno v seznamu přepravovaných věcí. Při příjezdu do žalované věznice dne 3. 11. 2022 byl dotázán, zda má s sebou nějaký elektrospotřebič, a poté, co odpověděl kladně, musel příslušníkovi rádio vydat. Vráceno mu bylo až při odjezdu. Pokud jde o namítané neodeslání korespondence, tu si od něj ve 4:30 hod. ráno přebíral dozorce a nikoliv vychovatel. Dozorce s ním nic ohledně korespondence neřešil. Vychovatel mu až následně sdělil, že korespondenci neodešle, což bylo nestandardní. Žalovaná má nepochybně přístup do vězeňského informačního systému, kde si mohla nemajetnost žalobce ověřit.
14. Žalovaná při ústním jednání před soudem odkázala na písemné vyjádření k žalobě. Dále uvedla, že k zařazení žalobce mezi osoby s bezpečnostními poznatky v listopadu 2022 došlo na základě předchozích zkušeností žalované se žalobcem a dřívějších poznatků o jeho chování. Sám žalobce připouští ve vztahu ke své osobě emotivnost a nevyzpytatelnost. Žalovaná přitom zohlednila i skutečnost, že není věznici se zvýšenou ostrahou. V jejich prostorách dochází k volnějšímu pohybu vězňů a zaměstnanců, a přijatá opatření tak byla v zájmu jejich bezpečnosti. Žalobce byl poután při předvádění do sprch a na vycházky, nicméně při samotném sprchování a vycházkách pouta neměl. Telefony jsou na chodbách a žalobce mohl telefonovat i s pouty, takže nebyl důvod mu je při telefonování sejmout. Žalovaná k tomu na okraj podotkla, že v současnosti téměř každý den řeší napadení příslušníka vězeňské služby ze strany odsouzeného. Rádio nepatří podle NGR č. 33/2019 mezi věci osobní potřeby. Provedení kontroly žalobcova rádia v roce 2015 dle žalované nestačí, kontroly je nutno provádět opakovaně, přičemž žalobce o provedení kontroly u žalované nepožádal. Nebyl důvod, aby se příslušník žalobce při jeho příjezdu do věznice dne 3. 11. 2022 ptal, jestli má nějaký elektrospotřebič, protože eskortovaný má s sebou vak a soupis v něm obsažených věcí a provádí se jeho kontrola. Pokud žalobce rádio měl, pak zůstalo v tom vaku. Korespondence se u žalované předává vychovatelům při ranním a večerním sčítání. Žalobce bez dalšího odevzdal obálku bez známky a až dodatečně sdělil, že chce tuto korespondenci odeslat na náklady věznice. Po ověření jeho nemajetnosti, které provádí ekonomické oddělení žalované, byla korespondence odeslána.

15. K dotazu soudu žalovaná uvedla, že tvrzení žalobce o konkrétních opatřeních, která vůči němu byla žalovanou realizována v období 3. 11. 2022 – 15. 11. 2022 při předvádění v rámci věznice, odpovídají skutečnosti, a jsou tedy nesporná. K dalšímu dotazu soudu pak uvedla, že při rozhodování o zařazení určité osoby do seznamu osob s bezpečnostními poznatky vychází z poznatků o jejich předchozím chování. Pokud se situace změní, může dojít na návrh příslušné osoby ke změně prováděných opatření, popř. k vyřazení dané osoby ze seznamu.
16. Soud při jednání provedl důkaz těmito vnitřními předpisy žalované:
 - nařízením Generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 33/2019 o vězeňské a justiční strážci,
 - nařízením ředitele Vazební věznice Praha Ruzyně č. 35/2014 o vedení přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky a stanovení preventivních opatření ve Vazební věznici Praha Ruzyně,
 - nařízením ředitele Vazební věznice Praha Ruzyně č. 14/2022 o vedení přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky a stanovení preventivních opatření ve Vazební věznici Praha Ruzyně.
17. Soud při jednání zamítl návrh žalobce na provedení důkazu zákonem o vězeňské službě a zákonem č. 169/199 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), protože podle § 121 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. není třeba dokazovat právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv nebo v předcházející obdobné sbírce. Soud zamítl rovněž návrh žalobce na doplnění dokazování výsledkem příslušníku žalované věznice, neboť provedení takového důkazu shledal nadbytečným za situace, kdy o skutkových tvrzeních žalobce týkajících se konkrétních opatření, která byla vůči němu žalovanou realizována v období 3. 11. 2022 – 15. 11. 2022 při předvádění v rámci věznice, není mezi stranami sporu, a o dalších namítaných zásazích (nepovolení používat rádio, neodeslání korespondence) lze rozhodnout na základě obsahu spisu.
18. Při rozhodování ve věci samé soud vycházel zejména z této právní úpravy:
19. Podle § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
20. Podle § 85 s.ř.s. žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
21. Podle § 87 odst. 1 s.ř.s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
22. Podle § 87 odst. 2 s.ř.s. soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Šlo-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného

bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, uloží soud tento zákaz nebo příkaz správnímu orgánu nebo obci, která takový sbor řídí nebo které je takový sbor podřízen.

23. Podle § 87 odst. 3 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná.
24. Podle § 17 odst. 1 zákona o vězeňské službě pokud je to nezbytné k zajištění pořádku a bezpečnosti, je příslušník při plnění svých úkolů oprávněn použít donucovací prostředky proti osobám, které ohrožují život nebo zdraví, úmyslně poškozují majetek nebo násilím se snaží mařit účel výkonu zabezpečovací detence, výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, anebo narušují pořádek nebo bezpečnost v prostorách Vězeňské služby, ve věznici pro místní výkon trestu, v budovách soudů, jakož i jiných místech činnosti soudů, budovách státních zastupitelství nebo ministerstva, v zařízeních mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb a v blízkosti střežených objektů.
25. Podle § 17 odst. 2 zákona o vězeňské službě donucovacími prostředky jsou:
 - a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobraný,
 - b) předváděcí řetízky,
 - c) pouta,
 - d) poutací popruhy,
 - e) pouta s poutacím opaskem,
 - f) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
 - g) obušek nebo jiný úderný prostředek,
 - h) služební pes,
 - ch) vodní stříkač,
 - i) zásahová výbuška,
 - j) expanzní zbraně,
 - k) úder střelnou zbraní,
 - l) hrozba střelnou zbraní,
 - m) varovný výstřel,
 - n) vytlačování štítem,
 - o) vytlačování vozidlem,
 - p) prostředek k zamezení prostorové orientace.
26. Podle § 17 odst. 3 zákona o vězeňské službě příslušník rozhoduje, který z donucovacích prostředků použije podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného služebním zákrokem. Přitom je povinen dbát, aby použití donucovacího prostředku bylo přiměřené účelu zákroku a aby jím nebyla způsobena újma zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti protiprávního jednání.
27. Podle § 17 odst. 4 zákona o vězeňské službě při předvádění osoby ve výkonu zabezpečovací detence, výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody mimo objekt ústavu lze použít donucovací prostředky uvedené v předchozím odstavci pod písmeny b), c) a e) i bez splnění podmínek uvedených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn je použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné.
28. Podle § 17 odst. 5 zákona o vězeňské službě je-li vzhledem k předchozímu chování obviněného, chovance nebo odsouzeného důvodná obava, že by se mohl chovat násilným způsobem, lze při jeho předvádění použít donucovací prostředky uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo e) i bez splnění podmínek stanovených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn takové donucovací prostředky použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné. Příslušník je

oprávněn omezit volný pohyb osoby, která fyzicky napadá příslušníka nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozuje majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout. Toto omezení musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba takové jednání nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.

29. Podle § 22 odst. 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody odsouzenému lze v odůvodněných případech umožnit zakoupení, zaslání, případně dovezení a používání dalších věcí, majících vztah k zajištění jeho dalšího vzdělávání, programu zacházení s odsouzeným podle § 41 (dále jen "program zacházení"), případně zájmové činnosti, pokud tyto věci nebudou v rozporu s účelem výkonu trestu a jejich množstvím, povaha nebo užívání nebudou narušovat pořádek v ubytovacím prostoru nebo škodit na zdraví anebo omezovat ostatní odsouzené.
30. Podle § 4 odst. 3 vyhlášky č. 345/1999 Sb., vlastní přenosný radiopřijímač napájený z vlastního zdroje, pro který je v přijímači prostor a je jeho součástí, se odsouzenému umožní používat po provedení kontroly technických parametrů ke zjištění, zda nebylo instalováno nežádoucí zařízení. Provedení kontroly zajistí na náklady odsouzeného správa věznice. V případě porušení pečeti dokumentující neporušenost radiopřijímače nesmí odsouzený radiopřijímač užívat, dokud na své náklady neumožní věznici zajistit kontrolu.
31. Podle § 17 odst. 3 zákona o výkonu trestu odnětí svobody kontrola korespondence mezi odsouzeným a jeho obhájcem, mezi odsouzeným a advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci, mezi odsouzeným a státními orgány České republiky nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu, anebo mezi odsouzeným a mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je nepřipustná. Tato korespondence se adresátu odesílá a odsouzenému doručuje neprodleně; ustanovení § 73 tím není dotčeno.
32. Podle § 17 odst. 5 zákona o výkonu trestu odnětí svobody korespondence odsouzeného, který nemá žádné finanční prostředky, adresovaná orgánům uvedeným v odstavci 3 se odešle na náklady věznice.
33. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná pouze v té její části, v níž žalobce za nezákonný zásah označuje jednání žalované spočívající v tom, že mu v období 3. 11. 2022 až 15. 11. 2022 neumožnila používat vlastní přenosný radiopřijímač. Právo žalobce coby odsouzeného používat za stanovených podmínek ve výkonu trestu vlastní přenosný radiopřijímač vyplývá z výše citovaného ustanovení § 4 odst. 3 vyhlášky č. 345/1999 Sb. Zmíněné ustanovení ani žádná jiná obecně závazná právní norma neukládá žalobci povinnost předkládat vlastní přenosný radiopřijímač, který byl již jednou podroben kontrole technických parametrů a opatřen pečeti prokazující provedení této kontroly, k opakované kontrole technických parametrů. Jediné, co je v takovém případě příslušník vězeňské služby (ať již v žalované, či kterékoliv jiné věznici) oprávněn zkoumat, je neporušenost pečeti, kterou je radiopřijímač opatřen. Je-li tato shledána neporušenou, není důvod, proč by žalobce nemohl takový radiopřijímač používat.
34. Ustanovení § 45 odst. 3 NGR č. 33/2019, jehož se žalovaná v této souvislosti dovolává a podle něhož se vězněná osoba, která je přemísťována do jiné věznice nebo vězeňského zdravotnického zařízení na přechodnou dobu eskortou k umístění a přemístění, vybavuje pouze věcmi osobní potřeby, mezi něž podle dalších odstavců téhož ustanovení vlastní radiopřijímač nepatří, bez jakéhokoliv zákonného zmocnění omezuje právo odsouzených na používání vlastního radiopřijímače ve výkonu trestu, a je tak v rozporu s článkem 2 odst.

2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

35. Soud z těchto důvodů prvním výrokem rozsudku rozhodl podle § 87 odst. 2 s.ř.s., že zásah spočívající v tom, že žalovaná neumožnila žalobci v období od 3. 11. 2022 do 15. 11. 2022 používat jeho vlastní přenosný radiopřijímač, byl nezákonný.
36. Co se týče zacházení se žalobcem při jeho předvádění v žalované věznici, soud považuje za vhodné připomenout, že zákonnost užití donucovacích prostředků příslušníky vězeňské služby vůči žalobci posuzoval již v rozsudku ze dne 29. 6. 2020 č. j. 10 A 109/2019 – 91. V části, v níž se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti používání donucovacích prostředků během eskorty z Vazební věznice Praha – Pankrác, během eskorty z Vazební věznice Praha Ruzyně a při výkonu trestu odnětí svobody ve věznici byla zmíněným rozsudkem žaloba zamítnuta. Soud v rozsudku na základě provedeného dokazování shledal, že žalobce nepochybně vykazuje sklony k agresivitě. Konstatoval, že žalobce byl již v roce 2016 odsouzen za zvlášť závažný násilný zločin. Vůči předsedkyni senátu soudu v roce 2017 projevoval verbální agresivitu, později pronesl na jednání soudu zbraň, kterou mohl být nebezpečný sobě i svému okolí. Ve věznici Mírov byl jako možný pachatel násilí veden od roku 2014 do roku 2018. Sám žalobce následně upozornil Městské státní zastupitelství, že má v úmyslu ve svém jednání pokračovat a následkem toho byl dne 17. 1. 2019 ve Vazební věznici Praha Ruzyně zařazen do přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky. Při osobní prohlídce v roce 2019 byly u žalobce nalezeny předměty, které by mohly být použity jako zbraň, z obsahu papírů nalezených při osobních prohlídkách pak vyplynulo vyhrožování útekem a napadením příslušníků eskorty. Žalobce rovněž poslal do Vazební věznice Praha Ruzyně v květnu 2019 dva dopisy, v nichž hrozil možným násilným jednáním. Poznatky o jednání žalobce a o jeho sklonech k agresivitě, které vyplynuly z dokazování, jsou dle názoru soudu dostatečné a věrohodné jakožto východisko pro rozhodování žalované o používání donucovacích prostředků (příp. k doporučení pro předsedy senátů u soudních jednání o ponechání donucovacích prostředků) vůči žalobci. Soud zároveň ve zmíněném rozsudku uvedl, že vzhledem k tomu, že negativní poznatky o osobě žalobce a jeho jednání jsou dlouhodobého charakteru, byť poslední prokázané excesivní jednání žalobce vůči orgánům veřejné moci (dopisy řediteli Vazební věznice Praha Ruzyně) pochází z května 2019, cca. jednoroční časový odstup od posledního prokázaného excesu ještě sám o sobě nepostačuje k závěru, že u žalobce již pominuly důvody pro používání donucovacích prostředků. Podle názoru městského soudu tedy byly stále dány oprávněné důvody se domnívat, že při eskortě či předvádění žalobce (bez ohledu na to, v které konkrétní věznici) může vyvstat reálné ohrožení bezpečnosti jak žalobce, tak osob provádějících jeho eskortu. Právě pro takové případy je pak určeno užití donucovacích prostředků, jimiž jsou pouta, poutací pás či služební pes s cílem minimalizace rizika vzniku nebezpečné situace pro život a zdraví osob podílejících se na eskortě či předvádění žalobce. Jednání žalované Vězeňské služby České republiky spočívající v používání donucovacích prostředků během eskorty a předvádění žalobce ve věznici za vyličené skutkové situace, kdy panují obavy z možného násilného jednání žalobce, proto soud shledal jako přiměřené a v souladu se zákonem o vězeňské službě. Podotkl, že žalovaná by měla vyhodnocovat, zda podmínky pro užití jednotlivých donucovacích prostředků stále trvají. Současně je na žalobci, aby důsledky svého jednání pochopil a přijal a uznal, že pokud se bude navenek projevovat obdobně, bude na něj ze strany žalované (příp. dalších orgánů veřejné moci) taktéž adekvátně reagováno. Naopak, pokud z dlouhodobého hlediska dojde k nápravě

chování žalobce, jistě bude na místě, aby používání donucovacích prostředků a doporučení pro předsedy senátů k ponechání donucovacích prostředků sama žalovaná zmírnila.

37. Pro úplnost je třeba dodat, že kasační stížnost, kterou žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2020 č. j. 10 A 109/2019 – 91 podal, Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 22. 8. 2022 č. j. 5 As 257/2020 – 93 jako nedůvodnou zamítl.
38. U určovací neboli deklaratorní zásahové žaloby není třeba zkoumat, zda se žalobce mohl ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky, neboť tato skutečnost podle § 85 s.ř.s. není podmínkou její přípustnosti. Jinak tomu je v případě záporní žaloby, o níž se však v nyní projednávané věci nejedná (žalobce výslovně uvedl, že se jedná o „*určovací zásahovou žalobu, tedy pouze konstatování nezákonného zásahu*“).
39. V té části žaloby, která se týká užití donucovacích prostředků, žalobce evidentně navazuje na výsledek projednání své předchozí zásahové žaloby. Ze žalobních tvrzení vyplývá jeho přesvědčení, že žalovaná pochybila, jestliže svůj přístup k němu ani přes časový odstup od podání předchozí žaloby a zlepšení (nápravy) jeho chování nezměnila.
40. Obecné podmínky použití donucovacích prostředků ze strany příslušníků vězeňské služby jsou zakotveny ve shora citovaném § 17 odst. 1 zákona o vězeňské službě. Podmínky použití jednotlivých donucovacích prostředků dále konkretizuje NGR č. 33/2019, což je vnitřní předpis platný též pro žalovanou. Podle § 11 tohoto nařízení se při výkonu služby služební psi využívají zejména „a) k zajišťování bezpečnosti příslušníků, popřípadě jiných osob, b) jako donucovací prostředek, c) k bezprostřednímu pronásledování uprchlých vězňenských osob, d) k zajištění bezpečnosti při provádění eskort, e) při mimořádných bezpečnostních opatřeních k zajištění bezpečnosti, f) k vyhledávání nepovolených látek a předmětů“. Podle § 34 téhož nařízení, který upravuje použití některých donucovacích prostředků ve věznici, příslušníci jsou oprávněni k zajištění bezpečnosti použít předváděcích řetízků, pout nebo pout s poutacím opaskem proti vězněným osobám ve věznici při předvádění, jestliže lze vzhledem k jejich předchozímu chování důvodně předpokládat násilné chování vůči jiným osobám. O přiložení těchto donucovacích prostředků rozhodne vedoucí oddělení nebo vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu, oddělení výkonu trestu, oddělení výkonu vazby nebo oddělení výkonu zabezpečovací detence (dále jen „oddělení výkonu trestu“, není-li dále stanoveno jinak) a v jeho nepřítomnosti službu konající vrchní inspektor strážní služby. Při použití donucovacích prostředků je třeba přihlídnout ke zdravotnímu stavu vězněné osoby.“
41. Speciální režim eskort osob zařazených na seznam vězněných osob s bezpečnostními poznatky v rámci Vazební věznice Praha Ruzyně dříve upravovalo nařízení ředitele Vazební věznice Praha Ruzyně č. 35/2014 o vedení přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky a stanovení preventivních opatření ve Vazební věznici Praha – Ruzyně (dále jen „NŘVV č. 35/2014“). Podle čl. 5 odst. 1 tohoto nařízení lze k zajištění bezpečnosti při eskortě, předvádění ve vazební věznici a dalších činnostech u vězněné osoby, která je zařazena do přehledu, uplatnit mj. následující preventivní opatření: „d) při předvádění ve vazební věznici použít pouta s poutacím opaskem, e) při předvádění ve vazební věznici použít pouta, f) předvádění ve vazební věznici realizovat za účasti psovoda se služebním psem, i) při eskortě použít pouta s poutacím opaskem, j) při eskortě osobu poutat i na nohou“. Obdobnou úpravu obsahuje i ustanovení § 5 odst. 1 NŘVV č. 14/2022, které žalovaná citovala ve vyjádření k žalobě (viz výše).

42. Ze správního spisu soud zjistil, že ve vztahu k žalobci byl dne 2. 11. 2022 zástupcem vedoucího oddělení vězeňské stráže podán návrh na jeho zařazení do přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky ve Vazební věznici Praha Ruzyně. S poukazem na dopis Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 4. 7. 2018 zaslaný VV Praha Ruzyně, který obsahoval informace s výhrušným podtextem, kdy žalobce dne 2. 7. 2018 uvedl možnost horšího chování před soudem, a dále s ohledem na to, že se žalobci při občanskoprávním řízení konaném dne 30. 11. 2017 podařilo pronést nebezpečný předmět, který senátu předložil po skončení soudního jednání a následně uvedl, že toto může sloužit k napadení nebo útěku, bylo navrženo (a po vydání doporučujících stanovisek vedoucího oddělení vězeňské stráže a bezpečnostní komise následně rozhodnutím ředitele vazební věznice ze dne 4. 11. 2022 schváleno) provádět u žalobce z důvodu bezpečnosti opatření podle čl. 5 odst. 1 písm. a), b), c), d), e), f), i), j) NŘVV č. 14/2022.
43. Ze správního spisu nevyplývá, že by žalovaná získala jakýkoliv nový poznatek o excesivním jednání žalobce oproti stavu, který zde byl v roce 2019, kdy byl žalobce taktéž žalovanou zařazen do přehledu osob s bezpečnostními poznatky. Z návrhu na zařazení žalobce do přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky ze dne 2. 11. 2022 je zřejmé, že žalovaná považuje za nezbytné i nadále vůči žalobci používat při jeho předvádění v rámci věznice donucovací prostředky v podobě pout či pout s poutacím opaskem a uplatňovat další preventivní opatření na základě stejných zjištění o jeho závadovém chování, která soud posuzoval již v rozsudku ze dne 29. 6. 2020 č. j. 10 A 109/2019 – 91.
44. Ohledně dne 3. 11. 2022 žalobce v žalobě uvedl pouze to, že byl tohoto dne převezen z Věznice Mírov do Vazební věznice Praha Ruzyně a po osobní prohlídce byl samostatně v doprovodu dvou příslušníků odveden na celu č. 512, kde pobýval. Na samotném převozu žalobce z jeho kmenové věznice do Prahy, realizaci osobní prohlídky a odvedení na celu soud nespatřuje nic nezákonného a ani žalobce neuvedl jedinou skutečnost, která by nezákonnost těchto úkonů dokládala. Totéž platí ve vztahu ke dni 15. 11. 2022, kdy žalobce dle svých tvrzení „pouze“ odjel zpět do kmenové věznice.
45. Z obsahu žaloby lze dovodit, že žaloba nesměřuje proti provedení a vlastnímu průběhu eskorty žalobce z věznice k jednáním soudů ve dnech 7. 11. 2022 a 10. 11. 2022, ale pouze proti způsobu předvedení žalobce k eskortě na jednání soudu, které se odehrálo v rámci věznice. Jak ostatně žalobce sám uvedl v „Doplnění podnětu, stížnosti odsouzeného“ ze dne 18. 11. 2022, který zaslal OPaS žalované věznice, žalovaná „se při předvádění k soudu a soudním jednání chová profesionálně a nehrozí problém.“ V téže listině žalobce konstatoval, že opatření v režimu soudu, tj. pouta s poutacím opaskem, pouta na nohy a ponechání donucovacích prostředků je akceptovatelné a eliminuje jeho emoce a případné problémy, které jsou vždy reálné zejména v trestních soudech a jako odsouzený je přijímá. Soud k tomu bez ohledu na výše uvedené dodává, že na opatřeních realizovaných vůči žalobci při vlastní eskortě z věznice na jednání soudu ve shora uvedených dnech, spočívajících v osobní prohlídce žalobce a jeho spoutání pouty s poutacím opaskem a pouty na nohou, rovněž neshledává nic nezákonného. Tato opatření jsou nezbytná k tomu, aby žalobci zamezila pronést z věznice předmět, jenž by mohl být potenciálně užit jako zbraň, jak se již v minulosti stalo, a aby žalobci zabránila v útěku.
46. Skutečnost, že žalobce byl v rozhodném období v rámci žalované věznice předváděn (ať již na vycházku, k telefonu, do sprchy či za jiným účelem) vždy samostatně a jeho předvádění byla realizována za účasti strážného - psovoda se služebním psem a dalších dvou příslušníků, nelze kvalifikovat jako užití donucovacích prostředků vůči žalobci, ale jako realizaci

preventivních opatření ve smyslu čl. 5 odst. 1 NŘVV č. 14/2022, kterými nebylo zasaženo do právní sféry žalobce, tj. žalobce jimi nemohl být přímo zkrácen na svých právech. Účast více příslušníků vězeňské služby při předvedení odsouzeného v rámci věznice ostatně není ani uvedena ve výčtu donucovacích prostředků v § 17 odst. 2 zákona o vězeňské službě. Neexistuje ani žádné právo odsouzeného určovat, kolik příslušníků může být přítomno jeho předvedení. Totéž platí i pro „samostatné“ předvádění odsouzeného – je plně na uvážení věznice, zda s ohledem na konkrétní okolnosti a jí dostupná zjištění o odsouzeném přistoupí k jeho předvádění samostatně. Odsouzenému nesvědčí žádné subjektivní právo na to, aby byl předváděn spolu s další osobou či osobami. Z toho plyne, že předváděním žalobce v rámci věznice samostatně nemohlo být zasaženo do některého z práv, která zákon žalobci jako odsouzenému ve výkonu trestu přiznává.

47. Služební pes může být proti určité osobě samozřejmě užit jako donucovací prostředek, a proto je také zařazen ve výčtu donucovacích prostředků v § 17 odst. 2 zákona o vězeňské službě. Jedná se o ty případy, kdy na povel psovoda dojde k individuálnímu zákroku vůči konkrétní osobě s použitím služebního psa. Samotný „doprovod“ odsouzeného psovodem se služebním psem při jeho předvádění v rámci věznice dalším příslušníkem (či příslušníky) však za užití donucovacího prostředku považovat nelze, protože odsouzený není psovodem ani služebním psem k ničemu nucen a k žádnému individuálnímu zákroku vůči odsouzenému nedochází. Přítomnost psovoda se služebním psem zde slouží výlučně jako preventivní opatření, jehož účelem je zajištění bezpečnosti příslušníků vězeňské služby. Tak tomu bylo i při předvádění žalobce v rámci žalované věznice v rozhodném období, kdy psovod se služebním psem toliko doprovázel další příslušníky vězeňské služby, kteří žalobcovo předvedení fakticky realizovali. Žalobce netvrdí, že by přitom vůči němu psovod se služebním psem nějak zakročil. Lze tak uzavřít, že do právní sféry žalobce psovod se služebním psem nijak nezasáhl a jeho přítomností při předvádění v rámci věznice nemohl být žalobce zkrácen na svých právech.
48. Samotné užití pout, případně pout s poutacím opaskem jako donucovacího prostředku vůči žalobci při jeho předvádění v rámci věznice v rozhodném období považuje soud za opatření, které bylo plně v souladu se zákonem. Bez ohledu na to, že od posledního excesivního jednání žalobce, které vyšlo najevo (sepsání dvou dopisů adresovaných řediteli Vazební věznice Praha Ruzyně v květnu 2019, v nichž žalobce hrozil možným násilným jednáním), uplynula již poměrně dlouhá doba, souhrnné poznatky o osobě žalobce a jeho sklonech k agresivnímu a nevyzpytatelnému jednání, kterými žalovaná disponovala a které byly podrobně popsány v rozsudku ze dne 29. 6. 2020 č. j. 10 A 109/2019 – 91, mohly v žalované vzbuzovat důvodnou obavu, že by se žalobce mohl chovat násilným způsobem i v rozhodném období. To platí tím spíše, byl-li žalobce vystaven stresu spojenému jednak s eskortou z kmenové věznice do jiného prostředí a rovněž s jeho účastí u soudních jednání, kterou v „Doplnění podnětu, stížnosti odsouzeného“ ze dne 18. 11. 2022 sám označil za „*potencionální emoční či jiný problém*.“ Soud považuje za relevantní též argument žalované, že na rozdíl od žalobcovy kmenové věznice není věznicí se zvýšenou ostrahou, což mj. znamená, že v jejích prostorách dochází k volnějšímu pohybu zaměstnanců vězeňské služby. Použití pout, případně pout s poutacím opaskem jakožto donucovacího prostředku vůči žalobci při realizaci jeho předvádění v rámci žalované věznice v rozhodném období bylo tedy v souladu s § 17 odst. 5 zákona o vězeňské službě, neboť se jednalo o opatření minimalizující riziko vzniku nebezpečné situace ohrožující život a zdraví osob podílejících se na předvádění žalobce či dalších osob nacházejících se v prostorách věznice, které bylo nezbytné k dosažení účelu těchto opakovaně prováděných úkonů. Zároveň se dle náhledu

soudu jednalo o opatření přiměřené, jímž žalobci nebyla způsobena žádná zásadní újma. Telefonovat žalobce mohl i s nasazenými pouty, což nepopírá, a při sprchování a vycházkách mu byla pouta sejmuta.

49. Z výše popsaných důvodů soud neshledal, že by užití výše zmíněných donucovacích prostředků a preventivních opatření při předvádění žalobce v rámci žalované věznice v rozhodném období bylo možné kvalifikovat jako zásah, jenž by byl v rozporu se zákonem.
50. Žalobní tvrzení o nezákonném zásahu spočívajícím v tom, že žalovaná neumožnila žalobci odeslat úřední korespondenci zdarma, ačkoliv je nemajetný, soud po provedeném řízení vyhodnotil jako neopodstatněné. Z obsahu spisového materiálu, konkrétně z Vyřízení stížnosti (žalobce) vyhotoveného žalovanou dne 5. 1. 2023 je totiž zřejmé, že došlo pouze ke zdržení v odeslání žalobcovy korespondence. Poté, co si vychovatel ověřil informaci o nemajetnosti žalobce, byla žalobcova korespondence na náklady žalované věznice odeslána, a k namítanému zásahu tudíž nedošlo.
51. Protože soud neshledal zbývající část žaloby důvodnou, druhým výrokem rozsudku ji v souladu s § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.
52. Žalobci, jenž byl v řízení úspěšný pouze zčásti, a ani žalované žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly. Soud proto ve třetím výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 20. června 2023

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu